

MAKALA

Wizara ya Mifugo na Uvuvu inapojuvunia siku 100 ya Rais Samia Suluhu Hassan

Na Moshi Lusonzo

WIARA ya Mifugo na Uvuvu imejitati kutekeleza mikakati ya kuhanikisha serikali na wananchi wanawasilika moja kwa moja na uzalishaji wa mazao na bidhaa inayotokana na sektah.

Mikakati huo umewekewa mizao baada ya Rais Samia Suluhu Hassan, kuingia madarakan na matunda yake yameanza kuonekana ikiwamo kuongezeka kwa maputo yatosanayo ya shughuli ya ufugaji na uvuvu wa bahari na kwenye maziwa makao.

Waziri wa Mifugo na Uvuvu, Mashimba Ndaki, anasema kazi hizo ni zile zilizopangwa kutekelezwa katika mwaka wa fedha 2020/2021, na kuwekewa mizao ndani ya siku 100 ya serikali ya awamu ya siku 100.

Waziri Ndaki, anasema baadhi ya kazi hizo zimeetokana na maelekezo ya Rais Samia Suluhu Hassan, aliyojatoa katika matukio mbalimbali ili kuboresha sektah za mifugo na uvuvu.

UTEKELEZAJI KATIKA SEKTA YA MIFUGO

Katika kipindi cha siku 100 ya Serikali ya awamu ya Sita, mafanikio yaliyopatikana na katika sektah ya mifugo ni mengi, lakini kwa kiasi kikubwa ni kuendeleza mifundombini ya ufugaji na kuboresha masoko.

Waziri huyu anasema katika kipindi hihi, Wizara imechimba visima virefu viwili katika Halmashauri ya Wilaya ya Iringa eneo la Usolanga na Mpapa Halmashauri ya Manyoni.

Pia, anasema wamekarabati mabwawa mutatu ya Chamakweza halmashauri ya Chalinze, Kimokota (Longido) na Narakauo (Simanjiro), na kazi imekamilika kwa asilimia 100.

"Tumetenzi hektaa 32,044.21 katika Wilaya za Tanganyika, Nsimbo na Mlele kwa ajili ya malisho ili kuongeza thamani ya mifugo yetu," anasema Waziri Ndaki.

Ili kuboresha bidhaa ya mifugo, wizara hiyo imetoa mafunzo na kutoa leseni kwa wachumaji ngozi 340 wa machinjio za Manispaa ya Kinondoni na Temeke jijini Dar es Salaam.

"Pamoja na mafunzo hayo, tumewapata vitendeza kazi wakaguzi wa Ngozi 34 wa Wilaya za Mikoa ya Mwanza, Simiyu, Shinyanga na Mara. Lengo ni kuwezesha upatikanaji wa ngozi bora kwa ajili ya viwanda vyetu vya ndani na nje ya nchi," amezidi kueleza.

Katika kuongeza kasi ya blashara na kuwatipa wafugaji kipato, serikali imefungua mnada wa mifugo wa mpakani wa Magenya, mkoani Mara ili kuwezesha blashara ya mifugo katy ya Tanzania na Kenya kuendeleza. Pia, ujenzi wa mnada wa mifugo wa upili wa Buzirayombo, mkoani Geita umefikia asilimia 50.

Aidha, jumla ya ng'ombe wa asili 197 katika mikoa ya Iringa walifanyiwa uchambuzi ili kubaini na kutunza mbari za asili.

USHIRIKIANO NA ZANZIBAR

Waziri Ndaki, anasema katika kipindi hihi Wizara ya Mifugo na Uvuvu upande wa mifugo, na Wizara ya Klimo, Umwagiliaji, Malasili na Mifugo kwa Serikali ya Mapinduzi Zanzibar (SMZ) zimefanya kikao na kukubaliana kuendeleza ushirikiano kiumtendaji katika ngazi za idara na taasisi zilizo chini ya Wizara hizo. Lengo ni kuimrisha sektah za mifugo katika pande zote mbili za muungano ili ziweze ku-changia zaidi katika ukuaji wa uchumi na maendeleo ya wananchi.

SEKTA YA UVUVU

Sekta ya Uvuvu ni moja kati maeneo

yanayokuwa kuichumi kwa haraka hapa nchini. Shughuli za uvuvu huchangia katika kuwapatia wananchi utakika wa chakula, lishe, kuongeza kipato na kupunguza umaskini.

Kutokana na umuhimu wake, serikali imekamilisha ujenzi wa majengo matatu ya ofisi kwa ajili ya vikundi vya Usimamizi wa Rasilimali ya Uvuvu (BMU) katika Wilaya za Pangani katika kijiji cha Kipumbwi, Mkinga kijiji cha Zingibari na Bagamoyo kijiji cha Dunda.

Katika maeneo ya maziwa, wizara imekamiliwa miundombini wezeshi uvuvu kwa kuanza ujenzi wa mialo sita katika kanda ya ziwa Victoria, ujenzi wa soko la samaki la Mbamba Bay-Nyasa Mkoani Ru-vuma, na kutangazwa kwa zabuni ya kupta Mikandarasi wa Ukarabati wa Soko la Samaki la Feri, jijini Dar es Salaam utakaanza mwezi Julai, mwaka huu.

Pia, imetengwa Sh. bilioni 50 katika bojeti ya 2021/2022 kwa ajili ya kuanza ujenzi wa Bandari ya Uvuvu katika eneo la Mbagani Wilaya ya Bagamoyo.

"Kanuni mpya za kusimamia na kuendeleza uvuvu wa bahari Kuu zimeatarishwa na kutangazwa katika Gazeti la Serikali Na. 334 tarehe 23 Aprili, mwaka huu, yote haya ni kwajili ya manufaa ya wananchi," amezidi kusisitiza Waziri Ndaki.

FURSA ZA UWEKEZEJI

Serikali imetengaza furza za uwekezaji zilizopo kwenye Sekta ya uvuvu kuptiwa mi-kutano mbalimbali ya kitaifa iliyojumilia-wa wagoni kutoka nje.

Nchi zilizoshiriki ni Ufalme wa Saudi Arabia, China na Umoja wa Falme za Kirabu.

Mikutano hiyo ilipelekea kwa mara ya kwanza Mamlaika ya Kusimamia Uvuvu wa Bahari Kuu (DSFA) kukusanya jumla ya dola za Marekani 800,000 sawa na Sh. bilioni 184 kama malipo ya leseni za uvuvu

wa Bahari Kuu kwa meli 22.

Mafanikio hayo yamepatikana baada ya meli za kigeni kusitisha kuchukua leseni za Tanzania kuanzia mwaka 2017 kulisikabisha serikali kujosha mapato na DSFA kushindwa kujiendesha.

"Katika kuhanikisha hakuna meli inayosumbuliwa, tumenunua boti 12 na injini sita za kupachikia kwa ajili ya ku-marisha ulinzi wa rasilimali za uvuvu," anaongeza kusema.

Aidha, DSFA ilikamilisha maandalizi na kuwezesha mawaziri wenye dhamaana ya Sekta ya Uvuvu pande mbili za muungano kusaini kanuni mpya za kusimamia na kuendeleza Uvuvu wa Bahari Kuu za mwaka 2021 na kuanza kutumika rasi Aprili 23, mwaka huu.

Ili kuhifadhi na furza za Uchumi wa Buluu kupti tasnia ya ukuzaji vilumbe maji, Serikali imetengwa Sh. bilioni 18 am-bazo zitatumika kujenga, kujarabati na kupanua miundombini katika viru sita vya kuendeleza ukuzaji vilumbe maji vya Mwampapuli mkoani Tabora, Ruhila (Ru-vuma), Kingolwira (Morogoro), Nyengedi (Lindi), Machui (Tanga), na Rubambagwe mkoani Geita.

Katika mikakati huo mashamba darasa 40 ya ufugaji samaki yatayosimamia na vikundi vya vijana na kinamama. Hau ni mwanzo wa utekelezaji wa azma ya kuwa shamba darasa katika kila halmashauri nchini ili kuhamasisha ufugaji wa samaki nchini kwa ajili kuboresha lishe, kuongeza kipato na kukuza uchumi wa wananchi wa kawaida.

Aidha, ili kuhamasisha umefanyika wa ukuzaji vilumbe maji bahari, wakulima wa mwandi katika maeneo ya Mkinga mkoani Tanga na Mchinga mkoai wa Lindi. Pia wafugaji wa majongoo bahari wilaya ya Bagamoyo wamenetunuliwa vitendeza kazi vyenye thamani ya shilingi 15,000,000.00 ili waweze kuongeza uzalishaji.

Makala akerwa mazingira mnada wa ng'ombe Pugu

Na Maulid Mmbaga

MKUU wa Mkoo wa Dar es Salaam, Amos Makala, ameelezea kutoridhishwa na miundombinu ya mnada wa ng'ombe Pugu na kumwagiza mkandarasi kufanya marekebisho.

Alitoa maagizo hayo jana alipofanya ziara ya kushukiza katika mnada huo baada ya kupata taarifa za malalamiyo ya wananchi kufitaka serikali iingilie kati uboreshaji wa eneo hilo.

Pia Makala alionyesha kutoridhishwa na tabia ya watendaji kutengeneza urasimu na kuchelewesha uboreshaji wa mnada huo ikiwamo ujenzi wa uzio, sakafu, eneo salama la kupakilia ng'ombe, vyoo na kero ya ukosefu wa maji.

"Mazingira ni ryoyaona eneo hili na huo urasimu ulipo hauini matumaini. Kama mtaendelea na mambo yenu ya tathmini, njoni site' (eneo la kazi), kazi zinazotakiwa kufanywa zifanywe, za kufanyia tathmini zendelee lakini kazi iendelee muwapo eneo la kazi.

"Hivi ni vitu vidogo wakati mnaendelea na tathmini ya kujenga ukuta anzeni kurekebisha na vitu vingine Ng'ombe hapa usalama wake haupo, yaani jinsi palivyo ni sawa na mnada wowote wa kijiji. Sijaridhishwa hata kidogo, naomba lifanyiwe kazi," alisema Makala.

Aliongeza kuwa mambo madogo ya urasimu yanayofanywa na watendaji hao ndiyo yanayojenga imani mbaya kwa wananchi kuwa viongozi wa serikali hawaendi na kasi inayotakiwa katika kushuhulika na kero za wananchi.

Pia aliagiza kuondolewa mara moja matofali yaliyokusanywa katika eneo hilo kwa ajili ya kutumika katika ujenzi wa ukuta unaozunguka mnada huo baada ya kubaini kuwa hayana ubora.

10,2021

* Mradi wa machinjio Vingunguti ukamilika *

Moja ya habari kubwa zilizoripotiwa na gazeti hili jana ni agizo la Mkuu wa Mkoa wa Dar es Salaam, Amos Makala kwa uongozi wa Shirika la Nyumba la Taifa (NHC) la kuhakikisha utekelezaji wa mradi wa ujenzi wa machinjio ya Vingunguti unakamilika.

Makala alitoa agizo hilo alipotembelea na kukagua utekelezaji wa mradi huo uliotakiwa kukamilika tangu Desemba 2019.

Huu ni mlolongo wa amri mbalimbali ambazo zimekuwa zikitolewa na viongozi kila wanapotembelea mradi huo ulioanza kutekelezwa Juni 2019.

Orodha ya viongozi hao ni ndefu; lakini itoshe tu kusema wapo viongozi wa kitaifa kuanzia aliye kuwa Rais wa Awamu ya Tano, Hayati John Magufuli, Waziri Mkuu Kassim Majaliwa, mawaziri, aliye kuwa Mkuu wa Mkoa wa Dar es Salaam, Paul Makonda na sasa Amos Makala. Ujenzi huo unatekelezwa na NHC na mshauri mwelekezi M/Scons Africa Limited na FB Consultant.

Septemba 16, 2019, hayati Magufuli aliye fikwa na mauti Machi 17 mwaka huu, alifanya ziara ya kushtukiza kukagua mradi huo, licha ya kuelezea kutoridhishwa na mazingira ya eneo, pia alisema wazi kuwa kasi ya ujenzi wa machinjio ya kisasa ili-kuwa ndogo, hivyo kutoa ishara kuwa mradi usingekamilika kwa muda uliopangwa.

"Haiwezekani jengo la ghorofa moja lijengwe kwa miezi 18. Natoa maelekezo kuwa ndani ya miezi mitatu, yaani Oktoba hadi Desemba 31 mwaka huu (2019), ujenzi uwe umekamilika," aliagiza hayati Magufuli wakati huo.

Kutokana na agizo hilo, Makonda alivalia njuga utekelezaji wa mradi huo, huku Waziri Mkuu Kassim Majaliwa naye akifanya ziara eneo hilo kuhakikisha agizo la mkuu wa nchi linatekelezwa.

Hata hivyo, licha ya ziara za kushtukiza na maagizo kadhaa ya viongozi, mradi huo

haujakamilika hadi sasa, lakini kwa mujibu wa Mkurugenzi wa Jiji la Dar es Salaam, Jumanne Shauri utekelezaji umefikia asimilia 96, huku mkandarasi akiwa ameshalipwa zaidi ya Sh9 bilioni.

Kaimu Mkurugenzi Uendeshaji Biashara wa NHC, Margaret Ezekiel anasema miongoni mwa changamoto zinazokwamisha utekelezaji wa mradi huo ni fedha kiasi cha uongozi wa shirika hilo kulazimika kutumia vyanzo vya ndani kuutekeleza.

Kutokana na taarifa za utekelezaji huo na uhakika kuwa suala la upatikanaji wa fedha limeshapatipa ufumbuzi, ndipo Makala alipotoa amri kwa uongozi wa NHC kuhakikisha utekelezaji wa mradi huo unafanyika usiku na mchana kuwezesha kazi kukamilika ifikapo Agosti Mosi, mwaka huu.

Sisi *Mwananchi* tunaipongeza Serikali kwa kutekeleza mradi huo ambaio sio tu utaweka mazingira bora, safi na yenye kulinدا afya za walaji wa kitoweo cha nyama, bali pia utababilisha maisha na uchumi wa wakazi wa Dar es Salaam. Ni vyema changamoto zote zinazokwamisha utekelezaji wake zipatiwe ufumbuzi wa haraka.

Wenye dhamana ya kutoa fedha wafanye hivyo kwa wakati na kwa kiwango sahihi, huku wanaotekeleza mradi nao wakitimiza wajibu wao kwa kasi na viwango.

Kwa hakika hakuna lugha nzuri ya kutumia kueleza suala la kusuasua kwa mradi huu, zaidi ya tabia ya baadhi ya watendaji katika ofisi za umma kutotimiza wajibu au kufanya kazi kwa mazoea. Haiwezekani mradi uliopaswa kukamilika Desemba, 2019 uwe haujakamilika hadi sasa Julai, 2021 licha ya ziara na maagizo mbalimbali kuto-ka kwa viongozi, akiwemo mkuu wa nchi.

Tunawasihi wanaohusika kuhakikisha mradi huu unakamilika na kuanza kutumika Agosti mosi kama alivyoagiza Makala, ambaye pia tunamshauri afuatilie kwa karibu utekelezaji wa agizo lake.

Dk Mwinyi aeleza manufaa utafiti sekta ya uvuvi, rasilimali za bahari

Na Mwandishi Wetu

RAIS wa Zanzibar, Dk Hussein Ali Mwinyi amesema ujenzi wa jengo la Taasisi ya Utafiti ya Uvuvi na Rasilimali za Baharini, mkoja Mjini Magharibi juzi.

Akizungumza na wananchi na wadau wa sekta ya uvuvi, Dk Mwinyi alisema

baharini yatakayoendana na uchumi wa buluu.

Alisema hayo wakati akizindua Taasisi ya Utafiti ya Uvuvi na Rasilimali za Baharini, mkoja Mjini Magharibi juzi.

Akizungumza na wananchi na wadau wa sekta ya uvuvi, Dk Mwinyi alisema

sekta hiyo ndiyo kiongozi katika uchumi mpya wa buluu na kwamba azma ya serikali ya kuwa na uchumi huo haiwezi kukamilika endapo hakutakuwa na utafiti, hivyo kukamilika kwa jengo hilo ni muhimu katika kufanikisha azma hiyo.

Alisema miongoni mwa kazi za taasisi hiyo ni kufanya utafiti wa rasilimali za bahari na kutoa vyeti nya ithibati nya ubora wa mazao ya baharini kwa wawezekaji watakaowekeza katika viwanda nya kusarifu samaki.

Dk Mwinyi pia alikagua ujenzi wa Soko Malindi na kuwaeleza wavuvi kuwa, serikali inakusudia kuhakikisha wanatumia vyombo vikubwa na nya kisasa vyenye uwezo wa kuwafikisha kwenye maji ya kina kirefu ili wapate tija ya kazi wanazofanya.

Alisema hatua hiyo itacondoa uwezekano wa vitendo nya uharibifu wa mazingira ikiwamo uvuvi haramu na kuitaka Wizara ya Uchumi wa Buluu na Uvuvi, vyombo vyà ulinzi na usalama pamoja na wavuvi kukaa pamoja kubaini watu wanaoendesha vitendo hivyo.

Familia zahamasishwa ufugaji samaki

WATANZANIA wamehamasishwa kuchangamkia fursa ya ufugaji wa samaki katika ngazi ya familia na kibashara kwa gharama inayoanzia Sh milioni 5.5 ili kujiogezea kipato na kupata kitoweo.

Hamasa hiyo ilitolewa na Meneja Mradi wa Ufugaji Samaki wa Suma Ponics unaosimamiwa na shirika la Suma JKT lililopo chini ya Jeshi la Kujenga Taifa (JKT), Meja Kelvin Ngondo alipokuwa akizungumza na HabariLEO katika Maonesho ya 45 ya Kimataifa ya Biashara ya Dar es Salaam (DITF).

Alisema Suma JKT ilianzisha mradi huo mwaka 2017 baada ya kubaini watu wengi Dar es Salaam wanatamani kufuga samaki kama wanavyofuga kuku, lakini kuna uhaba wa maeneo.

Alisema walitumia fursa hiyo kuanzisha mradi unaotumia eneo dogo na wenye

matokeo makubwa.

Meja Ngondo alisema eneo la mita za mraba 100 linatosha kuanzisha mradi wa ufugaji samaki ngazi ya familia na kumpa mtu matokeo makubwa kuliko angefuga bwawani.

“Kun aina tatu za ufugaji samaki, ya kwanza ni wa familia unaotumia matangi yaliojengwa kwa saruji ya lita 5,000 za maji yenye uwezo wa kuchukua samaki kilogramu 120 hadi 130 ambaao ni sawa na samaki 500 na gharama yake hadi kufungiwa ni Sh milioni 5.5.”

“Ya pili ni ya kati iitwayo standard ya lita 10,000 inayogharimu Sh milioni 9.5 na inachukua samaki 1,000 na ya mwisho ni ya kibashara zaidi, hii gharama yake ni Sh milioni 16 na inachukua samaki 1,500 mpaka 2,000 na lita za maji 30,000,” alisema.

Kwa mujibu wa Jeja Ngondo, wameshawafungia

mradi huo watu zaidi ya 24 tangu mradi uanze na wametoa mafunzo kwa zaidi ya watu 500.

Alisema mradi wa Suma JKT ndio wenye gharama nafuu zaidi kwa kuwa wamelenga kuwasaidia wananchi kufuga kitaalamu na kuwtaaka wafike katika banda lao la maonesho kupata elimu zaidi au baada ya maonesho kwenda Mbweni JKT kwenye mradi huo ili kujiifunza zaidi.

“Mfugaji hupewa vifaranga vyenye miezi miwili kulingana na aina ya ufugaji anaotaka na baada ya miezi minne huvuna samaki. Mtaani kilo moja ya samaki huuzwa kwa zaidi ya Sh 10,000,” alisema.

Alisema waliamua kuwashirikisha zaidi wananchi katika mradi huo kutokana na miaka ya nyuma kutokea udanganyifu mwingi katika ufugaji wa samaki na kufanya watu wakate tamaa.

*Wanawake tumieni fursa ya ufugaji, uvuvi kujiinua kiuchumi

MWANAMKE ni jeshi kubwa hii ni kauli inayoaakis iuhalsia wa uwezo wa mwanamke katika mapambano ya kujikwamua kiuchumi.

Ufugaji na uvuvi ni sekta muhimu ambazo wengi huamini kuwa wanaume ndiyo wanaostahili kujishughulisha nazo, dhana ambayo ni potofu katika maisha.

Imeshuhudiwa mara kadha wanawake wakijikita katika shughuli ndogondogo ndani ya sekta hizo, kama uvuvi wengi wao huishia kupokea samaki kutoka katika mashua bada ya kuvuliwa na wanaume.

Wengi hufanya hivi wakiamini hawana uwezo zaidi ya wanachokifanya, huku wakigubikwa na mitazamo kuwa uvuvi wa kuingia baharini au ziwani ni stahili ya wanaume pekee.

Shughuli ndogondogo hizo wanazofanya huwaingiza kipato kidogo kisichotosheleza hata mahitaji ya familia, hivyo wanajikuta wakiwajibika muda mwangi usiolingana na fedha wanazoingiza.

Ni ukweli usiopingika kuwa wapo wanawake lukuki waliofanya mageuzi makubwa katika shughuli mbalimbali, lakini wamesahau sekta ya mifugo na uvuvi zenye fursa kubwa katika kujikwamua.

Ni imani yangu kuwa, hatua ya serikali kupanga mkakati

wa kuziboresha sekta hizo, itawapa chachu wanawake kuzichangamkia kutokana na fursa nyingi zilizopo ndani yake.

Itakumbukwa serikali katika mwaka huu wa fedha, imeahidi kununua meli nane kubwa za uvuvi na maboresho mengine katika sekta ya mifugo ikiwemo matumizi ya teknolojia katika malisho, hatua ambazo zinatarajiwa kuwanufaisha wadau wa sekta husika.

Pamoja na mambo mengine, Naibu Waziri wa Mifugo na

**Itakumbukwa
serikali katika mwaka
huu wa fedha,
imeahidi kununua
meli nane kubwa za
uvuvi na maboresho
mengine katika sekta
ya mifugo ikiwemo
matumizi ya teknolojia
katika malisho, hatua
ambazo zinatarajiwa
**kuwanufaisha
wadau wa sekta
husika****

Uvuvi Abdallah Ulega, aliwahi kubainisha kuwa serikali imefuta tozo baadhi ya kodi zilizokuwa zinakwamisha maendeleo ya sekta ya mifugoi nchini.

Pia, ili kuboresha sekta hiyo

Na IRENE MWASOMOLA
0654415116
irenemwasomola@gmail.com

Wizara ya Mifugo na Uvuvi kwa kushirikiana na Bank ya Kilimo (TaDB) itatoa mikopo kwa vikundi vyatufugaji ambapo sh. bilioni 20 zimetengwa kufanikisha hilo.

Bila shaka, mageuzi haya yatafuta mtazamo kuwa wanaume ndiyo wanaopaswa kuwa wavuvi na wafugaji pekee, badala yake hata wanawake watajikita katika shughuli hizo ili kuwa sehemu ya wanufaika wa fursa zilizozalishwa kwa juhudzi za serikali.

Aidha ni wajibu wa wanawake kuchangamkia fursa hizo kwa kuchapa kazi kwa bidii ili kuunga mkono juhudzi za Rais Samia Suluhu Hassan, kukuza uchumi wa taifa na mwananchi mmoja mmoja.

Kwani sekta hizo ni daraja tosha la kuwakomboa vijana na wanawake wote sio wa vijini pekee bali hata na mjini.

Pia ni wakati wa wanawake kujihusisha na ufugaji wa kisasa ili kuzalisha bidhaa zitakazokidhi soko la kimataifa.

Kutokana na mafanikio haya nawiwa kuipongeza serikali chini ya Rais Samia kwa namna alivyoboresha na kusimamia sekta ya mifugo na uvuvi ili kuwanufaisha wadau.

Habari Leo Uk.15, Julai 11, 2021

Wakulima wa mwani Mtwara walalamikia bei

**Na Sijawa Omary,
Mtwara**

WAKULIMA wa zao la Mwani kutoka Halmashauri ya Wilaya ya Mtwara wamelalamikia uwepo wa bei ndogo kwenye zao hilo ikilanganishwa na ugumu wa kilimo hicho.

Hayo yameelezwa hivi karibuni na wakulima wa

zao hilo la Mwani wakati wa mafunzo ya siku moja yaliyofanyika Mjini Mtwara ya kuwajengea uwezo zaidi namna ambavyo wanaweza kuboresha kilimo hicho na kupata soko la uhakika ndani na nje ya nchi.

Mafunzo yameshirikisha wakulima kutoka vijiji vya Naumbu pamoja na Mkungu chini ya Kampuni inayojihusisha na masuala ya kusafirisha mizingo Duniani

(DHL) na Shirika lisilo la Kiserikali linalojihusisha na masuala mbalimbali ya kijamii mkoani Mtwara la MSOAPO.

Mkulima kutoka Kijiji cha Mkungu Kikundi cha Juhudi kwenye halmashauri hiyo, Sharifa Abdallah alisema wamekuwa na jitihada kubwa ya kulima kilimo hicho lakini bei ni ndogo, hivyo ombi lao kwa serikali kulangalia zao la Mwani liweze

kupata soko la uhakika. Asia Selemani kutoka Kijiji cha Mkungu kwenye Kikundi cha Jitegemee alisema kuwa kwa sasa kilo moja ya zao hilo wanaiza Sh 500 ambayo ni ndogo.

Mratibu wa Shirika la Msoapo, Mustafa Kwiyunga alisema mafunzo hayo yamekuja baada ya kuona vikundi na wakulima hao bado hawana uwezo wa kuijendesha wenywewe.

Narco kuingiza soseji za viwango Septemba

Na Mwandishi Wetu

KAMPUNI ya Ranchi za Taifa (Narco) inataraja kuzindua soseji wanazotengeneza wenyewe ikiwa ni hatua ya kuhakikisha wan-linda afya za wananchi kwa kula bidhaa yenyе ulakika wa viwango na pia kuchangia katika uchumi wa nchi.

Akizungumza na Habari-LEO katika Maamesho ya 45 ya Kimataifa ya Biashara Dar es Salaam (DITF), Ofisa Masoko na Mahusiano wa Narco, Jumanne Mutalemwaa, alisema bidhaa hiyo 'Kongwa Beef Sausage' itarengi seleni Septemba mwaka huu na itatoa fursa kwa watu hasa vijana kuwa wakala wa kunza ili kujipatia ajira na kipato.

"Bidhaa hii ni yetu Watanzania, tulizoea kwa muda mrefu kutumia sausage (soseji) kutoka nje ya nichi ambazo hutuna uhakika na ubora wa nyama wanazotengeneza, hii inatengeneza katika ranchi yetu ya Kongwa kwa kutumia nyama ya ng'ombe wetu wa asili, ni salama kivu watu na tunu uhakika nayo asilimia zote," alisema.

Alisema Septemba bidhaa hiyo itaarza kuingiza sekeni kupitia maduka yao yaliyopo katika mikoa ya Dar es Salaam, Dodoma, Morogoro, Bukoba na Kongwa kwenye kazi za Narco.

Mutalemwaa alisema pia kuwa bei zitazangazwa baadae kwa kuwa sasa mtambo wa kuanza kutengezeza radio unafungwa. Flata hiyo aliwataka vijana wanapenda kujajiri, wajilande kutumia fursa ya kuwa wakala wa Naeco kwa kuchukua bidhaa hiyo katika maduka yao kuwa bei ya jumla na kuza.

"Moja ya kazi kubwa ya serikali ni pamoja na kuhakikisha usalama wa chakula kwa afya ya watu wake. Kama mravvofahamu Narco inasimamia ubora wa nyama siku zote hiyo watatasambaza bidhaa hiyo wenyewe lakini pia watatu-mia wakala kwa utaratibu maalumu watakaouweka ili kulinda afya ya walaji," alisema.

MAKALA

Waziri Ndaki afunguka mafanikio Wizara ya Mifugo na Uvuvi siku 100 za Samia

NA MWANDISHI WETU

SIKU 100 tangu Serikali ya Awamu ya Sita tingie madarani zimekuwa za mafanikio makubwa katika Wizara ya Mifugo na Uvuvi kwani katika kipindi hicho imetekeliza kazi mbalimbali.

Kwa mujibu wa Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mashimba Ndaki anasema kazi hizo ni zile zilizopangwa kutekeleza katika mwaka wa fedha 2020/2021.

Aidha, Waziri Ndaki anasema baadhi ya kazi hizo zimetokana na maeleko ya Samia Suluhu Hassan, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania aliyoatoa katika matukio mbalimbali ili kuboresha Sekta za Mifugo na Uvuvi.

Hivyo haya ni baadhi ya mafanikio ambayo yamepatikana katika siku 100 za utawala wa Rais Samia kama yanavyooleenza na Waziri Ndaki.

TEKELEZAJI KATIKA SEKTA YA MIFUGO

Waziri Ndaki anasema katika kipindi cha siku 100 ya Serikali ya Awamu ya Sita, mafanikio yaliyopatikana katika sekta ya mifugo ni pamoja na ujenzi wa visima virefu viwili (2) katika Halmashauri ya Wilaya ya Iringa (Usolanga) na Mpapa (Manyoni) vimefikia asilimia 70 na asilimia 30 mtawala. Pia, ukarabati wa mabwawa matatu (3) ya Chamakweza (Chalinze), Kimokoua (Longido) na Narakauo (Simanjiro) ume-kamiliika kwa asilimia 100.

Anaeleza mafanikio mengue ni kwamba jumla ya hekti 32,044.21 zimetengwa katika Wilaya za Tanganyika, Nsimbo na Miele kwa ajili ya malisho.

Vile vile Waziri Ndake anafafanua zaidi katika kipindi hiki Serikali imetoa mafunzo na leseni kwa wachunaji ngozi 340 wa machinjio za Manisaa ya Kinondoni na Terneke Dar es Salaam.

Pia, imewapatia vitendeza kazi Wakaguzi wa Ngozi 34 wa Wilaya za Mikoa ya Mwanza, Simiyu, Shinyanga na Mara. Lengo ni kuwezesha upatikanaji wa ngozi bora kwa ajili ya vi-wanda.

*Mnada wa mifugo wa

mpakani wa Magena, Mara umefunguliwa ili kuwezesha biasara ya mifugo kati ya Tanzania na Kenya. Pia, ujenzi wa mnada wa mifugo wa upili wa Buzirayombo, Geita umefikia asilimia 50. Lengo ni kuboresha biasara ya mifugo ndani na nje ya nchi," anasema Waziri Ndaki na kuongeza.

"Jumla ya ng'ombe wa asili 146 katika mkoa wa Iringa na ng'ombe 152 katika mkoa wa Singida walifanyiwa uchambuzi ili kubaini na kutunza mbari za ng'ombe wa asili".

Kwamba Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Sekta ya Mifugo) kwa upande wa Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania (SMT) na Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo kwa upande wa Serikali ya Mapinduzi Zanzibar (SMZ) zimefanya kikao na kukubaliana kuendeleza ushirikiano kiutendaji katika nqazi za idara na taasisi zilizo chini ya Wizara hizo.

"Lengo ni kuimarisha sekta za mifugo katika pande mbili za muungano ili ziweze kuchangia zaidi katika ukuaji wa uchumi na maendeleo ya wananchi".

TEKELEZAJI KATIKA SEKTA YA UVUVI

Kwa upande wa Sekta ya Uvuvi Waziri Ndaki anasema ni moja kati ya sekta za kiuchumi hapa nchini.

Anasema shughuli za uvuvi huchangia katika kuwapatia wananchi uhakika wa chakula, lishe,

kuongeza kipato, kupunguza umaskini, kupata fedha za kigeni na kuchangia kwenye pato la Taifa.

Anataja baadhi ya mafanikio yaliyopatikana katika siku 100 za uongozi wa Awamu ya Sita kuwa ni pamoja na kukamiliika kwa ujenzi wa Majengo Matatu ya Ofisi za Vikundi vya usimamizi wa Rasilimali ya Uvuvi (BMU) katika Wilaya za Pangani (Kipumbwi), Mkinga (Zingibari) na Bagamoyo (Dunda).

Anafafanua kwamba ni katika kipindi hiki ambapo kumekuwa na juhudhi za maboresho ya miundombinu wezesajhi ya shughuli za uvuvi kwa kuanza ujenzi wa mialo sita (6) katika Kanda ya Ziwa Victoria, ujenzi wa soko la samaki la Mbamba Bay-Nyasa Mkoani Ruvuma, na kutangaza kwa zabuni ya kupata Mkandarasi wa Ukarabati wa Soko la Samaki la Feridar es Salaam utakaanza mwezi Julai 2021.

Vile vile anataja mafanikio mengine kuwa ni kutengwa kwa fedha za ndani shilingi billioni 50 katika bajeti ya 2021/2022 kwa ajili ya kuanza ujenzi wa Bandari ya Uvuvi katika eneo la Mbegani Bagamoyo.

Waziri Ndaki anaendelea kusema kuwa Wizara imefanikisha kuzinduliwa kwa Dawati la Jinsia katika Sekta ya Uvuvi ili kuwezesha wanawake kushiriki ipasavyo katika

uchumi wa buluu kuititia Sekta ya Uvuvi pamoja na kanuni mpya za kusimamia na kuendeleza Uvuvi wa Bahari Kuu zitemtarishwa na kutangazwa katika Gazeti la Serikali Na. 334 ya tarehe 23 Aprili, 2021.

Lakini pia imetangaza fursa za uwekezaji zilizopo kwenvye Sekta ya uvuvi kuititia mikutano ya kitaifa iliyojumuisha wageni kutoka Ufalme wa Saudi Arabia, Jamhuri ya Watu wa China, na Umoja wa Falme za Kiarabu.

Aidha, hii ilifanikisha Juni 22, 2021 kwa mara ya kwanza Mamlaka ya Kusimamia Uvuvi wa Bahari Kuu (DSFA) kukusanya jumla ya Dola za Marekani 800,000 sawa na TSH 1.84 billioni malipo ya leseni za uvuvi wa Bahari Kuu kwa meli 22 baada ya meli za kigeni kusitisha kuchukua leseni za Tanzania mwaka 2017/2018 kulisababisha Serikali kukosa mapato na DSFA kushindwa kuijenda yenyewe.

Aidha anasema ni katika kipindi hiki Wizara imefanikisha ununuwa maboti kumi na mbili (12) na injini sita (6) za kupachika kwa ajili ya kuimarisha ulini wa rasilimali za uvuvi ambapo pia Taasisi ya Utafiti wa Uvuvi (TAFIRI) imefanikisha kuwezesha wa-

vuvi 100 katika ukanda wa Pwani ya Bahari ya Hindi kuvua kwa ufani kwa kuwapatia taarifa za maeneo yenye samaki Baharini.

Vile vile DSFA imeimali-sha ulini wa rasilimali za uvuvi na shughuli haramu zinazohusiana na uvuvi katika eneo la ukanda wa uchumi wa bahari (EEZ) in-alolisimamia kwa kutumia mifumo yake ya kufuatilia mienendo ya meli ambapo ambapo tarehe 23 Aprili, 2021 ilinasa na kufanikisha kukamatwa kwa mashua Hg Ilyokuwa ikipeperusha bendera ya Iran Ilyokuwa na kilogramu 859.36 za madawa ya kulevyo.

Anasema kwamba ili kunufaika na fursa za Uchumi wa Buluu kuititia tasnia ya ukuzaji viumbi maji, Serikali imetenga shilingi billioni 18 ambazo zitatumika kujenga, kukarabati na kupuanua miundombinu katika vituo sita (6) vya kuendeleza ukuzaji viumbi maji vya Mwamapuli-Tabora, Ruhila-Ruvuma, Kingolwira-Morogoro, Nyengedi-Lindi, Machui-Tanga, na Rubambagwe-Geita.

Anaeleza hatua hii itasaidia kupunguza taito la upunguwa wa vifanganja bora vya samaki kwa kuongeza uzalishaji kutoka vifanganja milioni 2 hadi kufikia milioni 8 kwa mwaka na kuboresha utoaji wa huduma za ugani hususan kutoa mafunzo kwa vitemdo kwa angalau wananchi 3,000 ili kuhamasisha na kuwezesha ufugaji samaki na viumbi maji wengine kwa tija na faida na kupuanua wigo wa huduma za ugani.

Lakini pia itasaidia kuanzisha mashamba darasa 40 ya ufugaji samaki yatayosimamini na vikundi vya vijana na kinamama.

Kwamba huu ni mwanzo wa utekeleza wa azma ya kuwa shamba darasa katika kila halmashauri nchini ili kuhamasisha ufugaji wa samaki nchini kwa ajili ya kuboresha lishe, kuongeza kipato na kukuza uchumi.

lmauzwa nje ya jeshi, alisema.
toshelesa kwa chakula lakutu pia chakula cha zida
letu ni kutilma ekar nyimig illi kuhakikisha tunasi.
kudaka kilmio, tumenanza na ekar 12.000 laki li lengo
jamii kudaka kuhendesha kilmio bora cha mpunge.

JKT tumejipanga kuhakikisha tunasonge mbele
boru ya zao la mpunge ambaao anaamini zitasiida
chakula na biashe.

ambachoo hivi sesa kinawesiida kuzalisha mazoo ya
dika vyakula, ndipo JKT walibuntu kilmio mkaakad
kuona agezo kwa mageshi yasidie kuhicgemea ka.
Kanal Mabena alisema kuvu baada ya serikali
songe mbele kudaka viko mablimbaati vya jeshi hilo.
wa mbele kuhakikisha mitali ya kilmio na milingo in.
ya JKT, Kanal Hassan Mabena, alisema JKT liko mstar
Mkurungensi Aladala alisema kikwazo kudaka ukoo.
maki kwa kuma ni fura ya kuongenza lishe na kipato.
Alito wito kwa wananchi kuhamsikia kufunga sa-

kakubwa rofani na iliyokuvu awali.
ya uzalishashii wa samaki nichini kuongezeka kwa kasi
idadi ya vitololeshi nichini kuhika 34 na hivo inafan.
Alisema kitoroleshi cha samaki cha JKT kitalanya

ishashii kudaka talifa, alisema Madala.
samaki millioni sita, jambo ambaalo litaongeza uzal.
vitafanga 500,000 na kuhelika kufika kuzalisha
„Hivi sasa JKT vitafanya na uwemo wa vitololesha
wa na kikosi hicho.

kudaka uzalishashii wa samaki aina ya sato unaofanyi.
vinaakwenda kuongenza hivo amavyo ni wazazi,
Alisema vitafanga hivo amavyo ni wazazi,
kisesa.

kuona jihudi zinazoranywa na JKT kudaka uzalishashii wa
ael Madala, alisema wizaru imelanay hivo baada ya
viumbe maji kudaka Wizaru ya Milango na Uvu, Naz.
na JKT kudaka kikosi hicho. Mkurungensi wa ukuzazi
ara ya kulegusa mitali ya kumkaat inayoranaywa
Akizungumza na wanishi wa habari kudaka zi.
na kilmio cha mpunge.

Kikosi hicho kinafanya mitali ya uzalishashii samaki
kilosi cha 837 Chira Kijilichoko mkoani Morogoro.
kuongezza uzalishashii wa samaki kudaka mabwava ya
samaki 25,000 kwa jeshi la kujengwa Talifa (JKT) ili

Na Renatha Msungu

Vitafanga vya samaki Wizaru yalipa jeshi

HABARI KITAFI

Nipashe UK.5, Julai 11, 2021

Nipashe Uk.2 , Julai 11,2021

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki (katikati), akizungumza na mfugaji anayemiliki kitalu namba mbili, Primus Karokola (kulia), wakati alipotembelea kuangalia mifugo iliyopo kwenye ranchi ya Mabale, wilayani Misenyi, mkoani Kagera jana. Kushoto ni Katibu Mkuu wizara hiyo, Prof. Elisante Ole Gabriel. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**